

NAMN ATT MINNAS

RAGNAR KUMLIN

Kungaparets utomordentligt framgångsrika besök i Frankrike — väl det mest lyckade statsbesök som företagits från svensk sida efter kriget — bildar en värdig slutvinjett på Ragnar Kumlins sällsynt gedigna diplomatiska bana.

Ragnar Kumlin är en förmögen godsäggarson från Södermanland, som redan under skoltiden i Nya Elementar visade en allvarlig studiehåg. När han år 1920 tagit en fil. lic. i Uppsala på en framstående avhandling i engelsk språkhistoria väntades det allmänt att han skulle fortsätta och disputera för att i sinom tid bli professor. Hela hans grundliga, metodiska läggning tycktes liksom hans forskarhåg predestinera honom för en akademisk karriär. Men under inflytande av goda vänner sökte han i stället inträde i utrikesdepartementet, där han, efter att först ha avlagt en jur. kand., blev attaché år 1923.

Föga road av ytligt sällskapsliv, lärd, spekulativ, nästan skolastisk till sitt väsen, reserverad, med en tämligen djupt liggande fond av torr humor har Ragnar Kumlin alltid gjort intryck av *Privatdozent* — eller engelsk *don* — snarare än diplomat. I utrikesförvaltningen betraktades han nog också till en början som något av en främmande fågel och det dröjde ganska länge innan hans högsta chefer verkligen fick upp ögonen för hans eminenta duglighet. Det var år 1939 då han efter en normal beford-

ringsgång, som bokstavligen talat fört honom världen runt, blev t. f. chef för handelsavdelningen. Som den ordinarie chefen Gunnar Hägglöf var mycket upptagen av förhandlingar fick Kumlin en högst avsevärd arbetsbörda, som han skötte med den äran. År 1940 förflyttades han på egen begäran till politiska avdelningen, där han fungerade som biträdande avdelningschef under den s. k. Snoffen Söderblom. På lediga stunder — och de var inte alldeles få eftersom Söderblom var en otroligt expedit person och gärna ville göra allting själv — skaffade han sig utlopp för sitt starka historiska intresse genom en bok om »Johan Gyllenstiernas nordiska politik», som utkom 1942. Dessemellan sökte han, sin natur likmätigt, i form av mycket välskrivna PM systematisera den utrikespolitik, som fördes av Söderblom och Günther. Det var ingen lätt sak eftersom Söderbloms politik fördes så att säga från timme till timme och Günthers, om man vill vara hövlig, från månad till månad. Någon egentlig glädje av att ha satt den svenska neutralitetspolitiken under kriget i system fick Kumlin knappast. Snarare ledde detta, plus en för vissa ögon misshaglig tidskriftsartikel och den omständigheten att politiska avdelningen med rätt eller orätt ansågs ha undertryckt Karl Ivan Westmans rapportering från Helsingfors, till att Kumlin föll i djupaste onåd hos denne efter Undéns utnämning till utrikes-

minister ånyo mäktige man. Kumlin hade år 1944 blivit ambassadör i Rio de Janeiro och så länge Karl Ivan Westman var kabinetssekreterare såg han nogsamnt till att Kumlin fick kvarstanna på denna ort.

Först sedan Westman blivit ambassadör i Paris 1948 fick Kumlin återvända till hemlandet, närmast för att stå till utrikesministerns förfogande som handelsförhandlare. Detta uppdrag skötte han så väl att han två år senare utsågs till Sveriges representant — senare ambassadör — i Västtyskland.

Som svenskt sändebud i Bonn fram till 1956 hade Ragnar Kumlin sin verkliga storhetstid. Det är i och för sig tacksamt att företräda Sverige i Tyskland, men Kumlins uppgift var inte lätt med hänsyn till den — för att uttrycka sig eufemistiskt — ut-

omordentligt snäva hållning, som den svenska regeringen och speciellt hr Undén intog till Västtyskland. Trots de ständiga och naturligtvis ytterst irriterande motgångar Kumlin mötte i sina bemödanden att förmå sin egen chef att inta en resonlig hållning till tyska synpunkter och önskemål, lyckades han göra sin egen mission i Bonn till en stor framgång. Han blev utomordentligt omtyckt av tyskarna — hans air av *Privatdozent* kunde inte ha passat bättre än i den s. k. *Bundeshauptdorf* — och det är ingen överdrift att påstå att han kom att inta ställningen som inte bara ett av de mest ansedda utan också ett av de mest inflytelserika utländska sändebuden i Bonn, något som f. ö. bekräftats från de högsta tyska vederbörande. Detta var mot bakgrunden av Sveriges officiella hållning ett konst-

stycke, som väl kan benämnas mästerstycke.

En liknande roll har Kumlin av naturliga skäl inte kunnat spela i Paris, där han år 1956 till Karl Ivans Westmans förbittring blev dennes efterträdare — nemesis vakar! Men även om han inte kunnat göra sig gällande på samma sätt i Paris som i Bonn, har han varit en utmärkt observatör som omsorgsfullt och metodiskt analyserat de Gaulles tal och skrifter och följakt-

ligen åstadkommit en politisk rapportering av högsta kvalitet, kännetecknad av en ovanlig omdömesgillhet och framsynthet. Det är en förnämlig diplomatkarriär som avslutas när Ragnar Kumlin vid årsskiftet lämnar sin post — för att i likhet med Karl Ivan Westman, men sannolikt utan att söka hans sällskap — njuta sitt otium som pensionär i Paris.

G. U.

Almqvist & Wiksell

ett företag i vetenskapens och undervisningens tjänst

I våra dagars samhälle måste forskningsresultaten med böckers och tidskrifters hjälp spridas snabbt och effektivt – nationellt och internationellt. Utbildningen på universitetsnivå kräver aktuell, väl tillrättalagd och specialiserad kurslitteratur. Grundskola och gymnasium expanderar och behöver skolböcker anpassade till modern pedagogik.

I Almqvist & Wiksell-koncernen är en väsentlig del av verksamheten inriktad på att tillgodose dessa behov. Genom en målmedveten integration spänner företaget över bokproduktionens och bokdistributionens hela fält med stora samlade resurser.

ALMQVIST & WIKSELLS BOKTRYCKERI AB i Uppsala är ett tekniskt och personellt topprustat vetenskapligt tryckeri. Här produceras doktorsavhandlingar i alla ämnen, monografier och akademiska läroböcker samt en rad internationellt spridda vetenskapliga tidskrifter. Produktionen av skolböcker är betydande.

ALMQVIST & WIKSELL/GEBERS FÖRLAG i Stockholm har en omfattande och snabbt växande utgivning av kurslitteratur för universitetsstudier samt en avdelning som publicerar svenska forskares verk och sprider dem internationellt, ofta i samarbete med utländska förlag. På skolboksområdet har förlaget gjort banbrytande insatser.

ALMQVIST & WIKSELL BOKHANDEL AB med tre boklädor i Stockholm är väsentligen inriktad på den vetenskapliga litteraturen. Företagets »Litteraturtjänst» håller intresserade i hela landet kostnadsfritt à jour med svensk och utländsk utgivning, och Skandinavien största universitetsbokhandel i Wenner-Gren Center har ett rikhaltigt urval i sina hyllor. Bokhandelsföretaget svarar även för en omfattande export av vetenskaplig litteratur som tryckts och förlagts inom koncernen.

ALMQVIST & WIKSELLS BOKTRYCKERI AB · UPPSALA